Marko Viljanen
Hallintojohtaja
Ilmatieteen laitos
20.4.2022

Ilmatieteen laitoksen lausunto / VNS 1/2022 vp Ajankohtaisselonteko turvallisuusympäristön muutoksesta

Ilmatieteen laitos esittää lausuntonaan otsikon asiasta seuraavaa:

Yleiset huomiot

Ilmatieteen laitos on tutustunut ajankohtaisselontekoon ja pitää sen sisältöä laajana, selkeästi valmisteltuna ja hyvin analyyttisesti jäsenneltynä.

Ilmatieteen laitoksen erityiskysymykset

Ilmatieteen laitos nostaa esiin sen omaa toimintaa koskevina erityiskysymyksinä:

1. Sää-, meri-, ilmasto- ja avaruuspalvelusuoritteiden tuotantokyvyn varmistamiseksi kaikissa yhteiskunnan turvallisuustilanteissa laitos tukeutuu omaan tuotantojärjestelmäänsä sekä jo useita vuosia käytössä olleeseen yhteispohjoismaiseen (Suomi, Ruotsi, Norja) sääennustetuotantoon sekä eurooppalaisen sääennustuskeskuksen (ECMWF) ja sääsatelliittijärjestön (EUMETSAT) tuotteisiin ja palveluihin. Vaikka ennusteita kyetään tuottamaan yhteispohjoismaisesti huolimatta yhden maan tuotanto-ongelmista, sääpalveluiden saatavuus on kuitenkin riippuvainen kansainvälisten tietoliikenneyhteyksien toimivuudesta. Näitä tietoliikenneyhteyksiä on monennettu ja varajärjestelmiä rakennettu mahdollisuuksien mukaan.

2. Ilmatieteen laitos priorisoi omassa tuotannossaan kriittiset viranomaisasiakkuudet (esim. Puolustusvoimat, pelastusviranomaiset ja STUK). Näille toimitetaan tarvittaessa tilanteen vaatimia erikoispalveluja. Puolustusvoimat myös tukeutuu Ilmatieteen laitoksen sääpalveluihin kaikissa turvallisuustilanteissa, joten laitoksen maanpuolustuksellinen rooli on merkittävä.

3. Ilmatieteen laitos on osa kriittistä infrastruktuuria, joten sen toimintaedellytysten turvaaminen on keskeistä em. palvelukyvyn turvaamiseksi. Nykyisellään laitoksella on käytettävissään asianmukaiset tilat myös vakavampien häiriötilanteiden varalle. Jatkossa erityisen tärkeää olisi avaruustilannekuvakeskus -toiminnan kehittäminen yhteisesti muiden turvallisuustoimijoiden kanssa.

4. Valmiuslain päivittämisen yhteydessä on huomioitu Ilmatieteen laitoksen tarpeet (93§ ja 94§) henkilöstön palvelussuhteiden ehtojen osalta.